

# 61997J0181

Domstolens dom (femte avdelningen) den 28 januari 1999. - A.J. van der Kooy mot Staatssecretaris van Financiën. - Begäran om förhandsavgörande: Hoge Raad - Nederländerna. - Fjärde delen i EG-fördraget - Artikel 227 i EG-fördraget - Artikel 7.1 a i sjätte direktivet 77/388/EEG - Varor som befinner sig i fri omsättning i utomeuropeiska länder och territorier. - Mål C-181/97.

*Rättsfallssamling 1999 s. I-00483*

Sammanfattning

Parter

Domskal

Beslut om rättegångskostnader

Domslut

## Nyckelord

*Bestämmelser om skatter och avgifter - Harmonisering av lagstiftning - Omsättningsskatt - Gemensamt system för mervärdesskatt - Varuinförsel - Införsel till gemenskapen - Begrepp - Införsel till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna - Omfattas*

*(EG-fördraget, artikel 227; rådets direktiv 77/388, artikel 7.1; rådets beslut 91/482)*

## Sammanfattning

Det framgår av bestämmelserna i artiklarna 3 och 7 i sjätte direktivet 77/388 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter att begreppet "till gemenskapen" avser fördragets tillämpningsområde såsom detta definieras med avseende på varje medlemsstat i artikel 227 i fördraget. I enlighet med artikel 227.3 i fördraget omfattas utomeuropeiska länder och territorier (ULT), däribland Nederländska Antillerna, av den särskilda associeringsordning som fastställts i fjärde delen i fördraget. Enligt denna ordning är fördragets allmänna bestämmelser inte tillämpliga på ULT om det saknas en uttrycklig hänvisning. Därav följer att införseln till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna inte kan kvalificeras som en transaktion inom gemenskapen med avseende på tillämpningen av sjätte direktivet, med mindre än att detta föreskrivs i en särskild bestämmelse. Eftersom det inte finns någon sådan bestämmelse i sjätte direktivet, i fjärde delen i fördraget eller i beslut nr 91/482 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna, skall införseln till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna kvalificeras som införsel till gemenskapen med avseende på tillämpningen av artikel 7.1 i rådets sjätte direktiv.

## Parter

*I mål C-181/97,*

*angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Hoge Raad der Nederlanden (Nederländerna), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan*

*A. J. van der Kooy*

*och*

*Staatssecretaris van Financiën,*

*angående tolkningen av artiklarna 132.1 och 227 i EG-fördraget samt av artikel 7.1 a i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/680/EEG av den 16 december 1991 med tillägg till det gemensamma systemet för mervärdesskatt och med ändring av direktiv 77/388/EEG med sikte på avskaffandet av fiskala gränser (EGT L 376, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 33),*

*meddelar*

**DOMSTOLEN**

*(femte avdelningen)*

*sammansatt av avdelningsordföranden J.-P. Puisseochet samt domarna J.C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, D.A.O. Edward (referent) och M. Wathelet,*

*generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,*

*justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,*

*med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:*

- A. J. van der Kooy, genom G. J. Jansen och G. J. van Slooten, skatterådgivare,
- Nederländernas regering, genom ställföreträdande juridiske rådgivaren J.G. Lammers, utrikesministeriet, i egenskap av ombud,
- Frankrikes regering, genom K. Rispal-Bellanger, sous-directeur, utrikesministeriets rättsavdelning, och A. de Bourgoing, chargé de mission, samma avdelning, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom B. J. Drijber, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 12 mars 1998 av: Nederländernas regering, företrädd av biträdande juridiske rådgivaren M. Fierstra, utrikesministeriet, i egenskap av ombud, Frankrikes regering, företrädd av A. de Bourgoing, och kommissionen, företrädd av P. van Nuffel, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

och efter att den 30 april 1998 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

## Domskäl

1 Hoge Raad der Nederlanden har genom beslut av den 7 maj 1997, som inkom till domstolens kansli den 9 maj samma år, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget, ställt en fråga om tolkningen av artiklarna 132.1 och 227 i samma fördrag samt av artikel 7.1 a i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28, nedan kallat sjätte direktivet), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/680/EEG av den 16 december 1991 med tillägg till det gemensamma systemet för mervärdesskatt och med ändring av direktiv 77/388/EEG med sikte på avskaffandet av fiskala gränser (EGT L 376, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 33).

2 Frågan har uppkommit med anledning av en talan som A. J. van der Kooy har väckt mot det beslut om mervärdesskatt som den nederländska skattemyndigheten meddelat honom med anledning av att han importerat ett fartyg från Nederländska Antillerna.

Gemenskapsrätten

3 Fördragets territoriella tillämpningsområde definieras i artikel 227 i detsamma. Artikel 227.1 innehåller en förteckning över medlemsstaterna, däribland Konungariket Nederländerna. Nederländska Antillerna utgör en del av Nederländerna.

4 Konungariket Nederländernas regering har i enlighet med "protokollet om tillämpningen av fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen på Konungariket Nederländernas utomeuropeiska delar" av den 25 mars 1957 såsom undantag från artikel 227 i fördraget erhållit rätten att endast ratificera fördraget för den europeiska delen av Nederländerna och för nederländska Nya Guinea.

5 Artikel 227.3 första stycket har följande lydelse: "De utomeuropeiska länder och territorier som anges i bilaga IV till detta fördrag skall omfattas av den särskilda associeringsordning som fastställts i fjärde delen i detta fördrag."

6 Ursprungligen fanns inte Nederländska Antillerna med i denna bilaga. De infördes genom konvention 64/533/EEG av den 13 november 1962 om ändring av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen för att den särskilda associeringsordning som har fastställts i den fjärde delen i det fördraget skall bli tillämplig på Nederländska Antillerna (EGT 150, 1964, s. 2414), vilken trädde i kraft den 1 oktober 1964.

7 Den fjärde delen i fördraget har rubriken "Associering av utomeuropeiska länder och territorier".

8 Enligt ordalydelsen av artikel 131 första stycket i EG-fördraget är "[m]edlemsstaterna ... ense om att med gemenskapen associera de utomeuropeiska länder och territorier som upprätthåller särskilda förbindelser med Belgien, Danmark, Frankrike, Italien, Nederländerna och Förenade kungariket". Enligt samma artikel finns dessa länder förtecknade i bilaga IV till fördraget.

9 I artikel 132 i fördraget föreskrivs följande:

"Associeringen skall ha följande mål:

1. Medlemsstaterna skall i handeln med dessa länder och territorier tillämpa samma regler som de enligt detta fördrag tillämpar inbördes."

10 I artikel 133 görs följande tillägg:

"1. Tullar vid import till medlemsstaterna av varor med ursprung i dessa länder och territorier skall fullständigt avvecklas, vilket skall ske i takt med att tullarna gradvis avvecklas mellan medlemsstaterna enligt bestämmelserna i detta fördrag.

2. I varje land och territorium skall tullar vid import från medlemsstaterna och från de övriga länderna och territorierna gradvis avvecklas enligt bestämmelserna i artiklarna 12-15 och 17."

11 I artikel 136 i EG-fördraget föreskrivs följande:

"För en första period av fem år efter det att detta fördrag har trätt i kraft skall de närmare riktlinjerna för och förfarandet vid dessa länders och territoriers associering med gemenskapen fastställas i en genomförandekonvention som fogats till detta fördrag.

Före utgången av genomförandekonventionens giltighetstid skall rådet med utgångspunkt i de resultat som uppnåtts och på grundval av principerna i fördraget enhälligt besluta om de bestämmelser som skall gälla för en ny period."

12 Med stöd av artikel 136 andra stycket i fördraget har rådet fattat ett antal beslut om associering av utomeuropeiska länder och territorier (nedan kallade ULT) med Europeiska ekonomiska gemenskapen. Rådets beslut 91/482/EEG av den 25 juli 1991 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT L 263, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 18, s. 3, nedan kallat sjätte ULT-beslutet) är tillämpligt under tio år från och med den 1 mars 1990. Det innehåller inga skatterättsliga bestämmelser.

13 I artikel 101 i sjätte ULT-beslutet föreskrivs följande:

*"1. Varor med ursprung i ULT skall importeras till gemenskapen utan tullar eller avgifter med motsvarande verkan.*

*2. Varor som inte har sitt ursprung i ULT men som omsätts fritt i ett ULT och återexporteras som sådana till gemenskapen skall accepteras för import till gemenskapen utan tullar, och utan skatter med motsvarande verkan, förutsatt*

*- att det i det berörda ULT har betalats tull, eller skatt med motsvarande verkan, på minst samma nivå som de tullar vilka gäller i gemenskapen för import av samma produkter med ursprung i tredje länder, berättigade till tillämpning av klausulen om mest gynnad nation,*

*- att produkterna inte har helt eller delvis varit föremål för undantagande från eller återbetalning av tullar eller skatter med motsvarande verkan, och*

*- att produkterna åtföljs av exportcertifikat.*

*..."*

*14 Genom artikel 102 i sjätte ULT-beslutet är det förbjudet att belägga import av produkter med ursprung i ULT med kvantitativa restriktioner och åtgärder med motsvarande verkan.*

*15 I enlighet med artikel 2.2 i sjätte direktivet skall mervärdesskatt betalas vid varuinförsel.*

*16 Enligt artikel 7.1 i sjätte direktivet avses med "varuinförsel":*

*"a) införsel till gemenskapen av varor som inte uppfyller villkoren i artiklarna 9 och 10 i [f]ördraget ..."*

*17 Sjätte direktivets geografiska tillämpningsområde anges i artikel 3, vilken har följande lydelse:*

*"1. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:*

*- en medlemsstats territorium: landets territorium såsom det definieras med avseende på varje medlemsstat i punkterna 2 och 3.*

*- gemenskapen och gemenskapens territorium: medlemsstaternas territorium såsom detta definieras med avseende på varje medlemsstat i punkterna 2 och 3.*

*- tredje territorium och tredje land: varje annat territorium än de som i punkterna 2 och 3 definieras som någon medlemsstats territorium.*

*2. I detta direktiv avses med 'landets territorium' det område där Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen tillämpas, såsom det definieras med avseende på varje medlemsstat i artikel 227."*

*Twisten vid den nationella domstolen*

*18 Motorbåten "Joshua" byggdes år 1964 i Haarlem (Nederländerna) såsom fiskefartyg. År 1984 såldes den till Caribbean Chartering & Sales Ltd, Nassau (Bahamas), och lämnade gemenskapens tullområde.*

*19 Åren 1985 och 1986 byggdes fartyget om i Nederländerna till kryssningsfartyg och såldes den 22 april 1993 till A. J. van der Kooy och J. Wielinga, bosatta i Nederländerna respektive Curaçao (Nederländska Antillerna).*

20 Det framgår av den nederländska regeringens yttrande att bolagen A. J. van der Kooy BV, Pijnacker (Nederländerna) och Van der Vliet Quality Yachts BV, Muiden (Nederländerna), ingick ett agenturavtal i vilket det sistnämnda bolaget förband sig att sälja fartyget för 1 400 000 HFL och att det i avtalet föreskrevs att "Joshua" från och med den 15 maj 1993 skulle ligga i Scheveningen (Nederländerna).

21 Från och med den 15 maj 1993 låg "Joshua" med brittisk flagg i Scheveningens hamn med A. J. van der Kooy ombord.

22 Den 20 juli 1993 uppmanade Inspecteur van de Belastingdienst/Douane (skatte- och tullinspektören) i distriktet Hoofddorp A. J. van der Kooy att betala 157 500 HFL i mervärdesskatt (beskattningsunderlaget fastställdes till 900 000 HFL), med anledning av att fartyget hade importerats till Nederländerna i den mening som avses i artikel 18 i 1968 års Wet op de omzetbelasting (den nederländska lagen om omsättningsskatt) i 1993 års version. Den bestämmelsen avser att genomföra artikel 7.1 a i sjätte direktivet.

23 Inspecteur van de Belastingdienst/Douane avslog det klagomål som A. J. van der Kooy ingav mot beslutet, vilket fastställdes av Gerechtshof te Amsterdam.

24 A. J. van der Kooy förde kassationstalan avseende Gerechtshofs dom till Hoge Raad der Nederlanden. Sistnämnda domstol anser likt Gerechtshof att Nederländska Antillernas territorium inte kan anses utgöra en "medlemsstats territorium" i den mening som avses i artikel 3.1 och 3.2 i sjätte direktivet i förening med artikel 227 i fördraget och att det heller inte kan likställas med en medlemsstats territorium i enlighet med artikel 132.1 i fördraget med avseende på uttag av omsättningsskatt, med mindre än att någon genomförandebestämmelse har antagits i det syftet.

#### Tolkningsfrågan

25 Hoge Raad, som anser att den korrekta tolkningen av artiklarna 132.1 och 227 i fördraget samt av artiklarna 3.1, 3.2 och 7.1 a i sjätte direktivet inte var uppenbar i förevarande fall, beslutade att vilandeförklara målet och att hänskjuta följande tolkningsfråga till domstolen.

"Skall inledningen till artikel 7.1 samt artikel 7.1 a i sjätte direktivet, i synnerhet med beaktande av artiklarna 132.1 och 227 i EG-fördraget, vad avser införsel av ett fartyg som befinner sig i fri omsättning i Nederländska Antillerna tolkas så, att införsel av ett sådant fartyg till Nederländerna skall anses som införsel till gemenskapen av en vara som inte uppfyller villkoren i artiklarna 9 och 10 i EG-fördraget?"

#### Upptagande till sakprövning

26 Den franska regeringen anser att tolkningsfrågan inte kan tas upp till sakprövning, eftersom den inte gör det möjligt för domstolen eller för de medlemsstater som skulle kunna intervensera att ge en användbar tolkning av gemenskapsrätten. Av den ytterst kortfattade redogörelsen för de faktiska omständigheterna i beslutet om hänskjutande skulle det nämligen framgå varken vilka skäl som legat till grund för den hänskjutande domstolens uppfattning att fartyget har samband med Nederländska Antillerna eller hur A. J. van der Kooy använder det i Nederländerna.

27 Enligt fast rättspraxis krävs det att den nationella domstolen klargör den faktiska och rättsliga bakgrunden till de frågor som ställs, eller att den åtminstone förklarar de faktiska omständigheter som ligger till grund för dessa frågor, eftersom det är nödvändigt att komma fram till en tolkning av gemenskapsrätten som är användbar för den nationella domstolen (se bland annat dom av den 26 januari 1993 i de förenade målen C-320/90-C-322/90, Telemarsicabruzzo m.fl., REG 1993, s. I-393, svensk specialutgåva, volym 14, punkt 6, beslut av den 19 mars 1993 i mål C-157/92, Banchemo, REG 1993, s. I-1085, punkt 4, av den 30 juni 1997 i mål C-66/97, Banco de Fomento e

*Exterior, REG 1997, s. I-3757, punkt 7, samt av den 30 april 1998 i de förenade målen C-128/97 och C-137/97, Testa och Modesti, REG 1998, s. I-2181, punkt 5).*

*28 Det skall dessutom understrykas att den information som tillhandahålls och de frågor som ställs i begäran om förhandsavgörande inte bara skall göra det möjligt för domstolen att lämna användbara svar, utan också ge såväl medlemsstaternas regeringar som andra berörda parter möjlighet att avge yttranden i enlighet med artikel 20 i EG-stadgan för domstolen. Det åligger domstolen att se till att denna möjlighet finns, eftersom det enligt nyssnämnda bestämmelse endast är begäran om förhandsavgörande som de berörda parterna skall delges (se beslutet i det ovannämnda målet Banco de Fomento e Exterior, punkt 8).*

*29 Även om beslutet om hänskjutande i förevarande fall är mycket kortfattat, innehåller det icke desto mindre de väsentliga uppgifterna avseende tvisten i målet vid den nationella domstolen.*

*30 Vad beträffar de faktiska omständigheter som den nationella domstolen har lagt fast, skall det påpekas - som generaladvokaten har gjort i punkt 9 i sitt förslag till avgörande - att domstolen i princip skall grunda sig på de omständigheter som den hänskjutande domstolen anser vara fastlagda. I förevarande fall är en sådan omständighet att fartyget har samband med ett ULT.*

*31 Därav följer att begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning.*

#### *Prövning i sak*

*32 Genom sin fråga önskar den hänskjutande domstolen huvudsakligen få klarhet i om införseln till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna skall kvalificeras som införsel till gemenskapen med avseende på tillämpningen av artikel 7.1 i sjätte direktivet.*

*33 Den nederländska och den franska regeringen samt kommissionen har gjort gällande att Nederländska Antillernas territorium inte kan anses utgöra en del av gemenskapens territorium i den mening som avses i artiklarna 3 och 7 i sjätte direktivet och i artikel 227 i fördraget och att det heller inte kan likställas med detta territorium i enlighet med artikel 132.1 i fördraget med avseende på uttag av omsättningsskatt, med mindre än att någon genomförandebestämmelse har antagits i det syftet.*

*34 Det framgår av bestämmelserna i artiklarna 3 och 7 i sjätte direktivet att begreppet "till gemenskapen" avser fördragets tillämpningsområde såsom detta definieras med avseende på varje medlemsstat i artikel 227 i fördraget.*

*35 I det avseendet innehåller artikel 227.1 i fördraget en förteckning över de stater där fördraget är tillämpligt. I därpå följande stycken finns särskilda bestämmelser för vissa bestämda territorier.*

*36 I enlighet med artikel 227.3 i fördraget och med konvention 64/533 omfattas ULT, däribland Nederländska Antillerna, av den särskilda associeringsordning som fastställts i fjärde delen i fördraget.*

*37 Enligt denna ordning är fördragets allmänna bestämmelser inte tillämpliga på ULT om det saknas en uttrycklig hänvisning (dom av den 12 februari 1992 i mål C-260/90, Leplat, REG 1992, s. I-643, punkt 10).*

*38 Därav följer att införseln till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna inte kan kvalificeras som en transaktion inom gemenskapen med avseende på tillämpningen av sjätte direktivet, med mindre än att detta föreskrivs i en särskild bestämmelse.*

39 Det finns inte någon sådan bestämmelse i sjätte direktivet. Några regler om tillämpning av mervärdesskatt på import från ULT finns heller inte i fjärde delen i fördraget eller i sjätte ULT-beslutet.

40 Det är visserligen riktigt att det i artikel 101 i sjätte ULT-beslutet föreskrivs att varor med ursprung i ULT och vissa andra varor som omsätts fritt i ett ULT skall kunna importeras till gemenskapen utan tullar och utan skatter med motsvarande verkan. En sådan skatt som mervärdesskatt som tas ut vid import av produkter till en medlemsstat företer emellertid inte de egenskaper som kännetecknar en skatt med motsvarande verkan som importtullar (se dom av den 5 maj 1982 i mål 15/81, Schul I, REG 1982, s. 1409, punkt 21).

41 Sjätte ULT-beslutet innebär således inte att Nederländska Antillernas territorium omfattas av sjätte direktivets territoriella tillämpningsområde.

42 Svaret på tolkningsfrågan blir således följande. Införseln till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna skall kvalificeras som införsel till gemenskapen med avseende på tillämpningen av artikel 7.1 i sjätte direktivet.

## Beslut om rättegångskostnader

### Rättegångskostnader

43 De kostnader som har förorsakats den nederländska och den franska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

## Domslut

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

(femte avdelningen)

- angående den fråga som genom beslut av den 7 maj 1997 har ställts av Hoge Raad der Nederlanden - följande dom:

Införseln till en medlemsstat av en vara från Nederländska Antillerna skall kvalificeras som införsel till gemenskapen med avseende på tillämpningen av artikel 7.1 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/680/EEG av den 16 december 1991 med tillägg till det gemensamma systemet för mervärdesskatt och med ändring av direktiv 77/388/EEG med sikte på avskaffandet av fiskala gränser.